HENSTILLINGER

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 12. marts 2013

om en mere demokratisk og effektiv gennemførelse af valget til Europa-Parlamentet

(2013/142/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I artikel 10, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union fastsættes det, at borgerne repræsenteres direkte på EU-plan i Europa-Parlamentet. Det er med til at sikre den demokratiske kontrol og ansvarliggørelsen på det niveau, hvor beslutningerne træffes.

(2) I artikel 10, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union fastsættes det, at enhver borger har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv, og at beslutningerne skal træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt.

(3) Lissabontraktaten øger borgernes rolle i Unionen som politiske aktører ved at skabe en solid forbindelse mellem borgerne, udøvelsen af deres politiske rettigheder og Unionens demokratiske liv.

(4) Det er navnlig relevant at øge beslutningsprocessens demokratiske legitimitet i Unionen og tilnærme systemet til borgerne med henblik på de foranstaltninger, der kræves på EU-plan for at tackle finanskrisen og statsgældskrisen.

(5) I Kommissionens meddelelse af 28. november 2012 med titlen »En plan for en udbygget og egentlig ØMU — Indledning af en europæisk debat« ([1]) understreges det, at øget demokratisk legitimitet og ansvarlighed udgør en nødvendig del af en hvilken som helst reform af Den Europæiske Union.

(6) I artikel 10, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union og i artikel 12, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder fastsættes det, at politiske partier på europæisk plan bidrager til at skabe en europæisk politisk bevidsthed og til at udtrykke unionsborgernes vilje.

(7) For at gøre det muligt for de europæiske politiske partier fuldt ud at udføre deres opgave fremsatte Kommissionen den 12. september 2012 et forslag til forordning om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde ([2]). Formålet med forslaget er at sikre, at europæiske politiske partier har en mere synlig status og mere fleksible, gennemsigtige og effektive rammer for deres finansiering. Kommissionen foreslog også, at europæiske politiske partier i forbindelse med valget til Europa-Parlamentet skal træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at informere unionsborgerne om deres tilknytning til nationale politiske partier. Når den nye forordning er vedtaget, ophæver og erstatter den Europa-Parlamenets og Rådets forordning (EF) nr. 2004/2003 af 4. november 2003 om statut for og finansiering af politiske partier på europæisk plan ([3]).

(8) Skabelsen af en gennemsigtig forbindelse mellem de nationale partier, som unionsborgerne stemmer på, og de europæiske politiske partier, som de nationale partier er tilknyttet, bør det være muligt for de europæiske politiske partier mere direkte at give udtryk for, hvad unionsborgerne ønsker, og det bør få stor indflydelse på, hvor gennemsigtig beslutningsprocessen i EU er.

(9) Endnu større gennemsigtighed omkring valget til Europa-Parlamentet vil være med til i højere grad at afspejle Europa-Parlamentets styrkede rolle og beføjelser i henhold til Lissabontraktaten. Styrkelsen af unionsborgernes bånd til den demokratiske proces i Unionen er en nødvendig følge af den tættere institutionelle integration.

(10) Yderligere foranstaltninger vil øge de europæiske politiske partiers synlighed under hele valgprocessen, fra valgkampagnen indledes, og til stemmerne afgives, og sætte dem i stand til mere effektivt at slå bro over kløften mellem Unionens politik og unionsborgerne og supplere europæiske politiske partiers pligt til at informere som fastsat i Kommissionens forslag til forordning om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde.

([1]) KOM(2012) 777 final/2.

([2]) KOM(2012) 499 final.

([3]) EUT L 297 af 15.11.2003, s. 1.

(11) I en række medlemsstater er det allerede fast praksis for nogle eller alle nationale partier på stemmesedlerne til valget til Europa-Parlamentet at anføre deres tilknytning til et europæisk politisk parti. For at sikre de europæiske politiske partiers synlighed under hele valgprocessen er det vigtigt, at alle medlemsstater fremmer og letter tilvejebringelsen af oplysninger til vælgerne om de nationale partiers tilknytning til de europæiske politiske partier. For yderligere at øge gennemsigtigheden i forbindelse med valget til Europa-Parlamentet og samtidig øge ansvarligheden hos de politiske partier, der deltager i valget til Europa-Parlamentet, og vælgernes tillid til denne proces, bør de nationale partier forud for valget gøre offentligheden bekendt med deres tilknytning til et givet europæisk politisk parti. Bortset fra forskellige partiarrangementer, såsom partikongresser, udgør de nationale partiers valgkampagner det mest hensigtsmæssige og effektive middel til at udbrede kendskabet til og synliggøre denne tilknytning.

(12) I medfør af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1093/2012/EU ([1]) blev 2013 udnævnt til borgernes Europaår (2013). Et vigtigt skridt fremad i år er yderligere at øge unionsborgernes indflydelse i forbindelse med valget til Europa-Parlamentet.

(13) Siden Lissabontraktatens ikrafttræden vælges formanden for Kommissionen af Europa-Parlamentet i henhold til proceduren i artikel 17, stk. 7, i traktaten om Den Europæiske Union og under hensyntagen til de retningslinjer, der er fastsat i erklæring nr. 11 til Lissabontraktaten. I henhold til disse retningslinjer skal der tages hensyn til valget til Europa-Parlamentet, og at Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd foretager de nødvendige høringer inden for de rammer, der anses for mest velegnede forud for valget af formanden for Kommissionen. Disse bestemmelser afspejler således Europa-Parlamentets øgede rolle i forbindelse med udpegelsen af formanden for Kommissionen og betydningen af resultatet af valget til Europa-Parlamentet for denne proces.

(14) Europa-Parlamentet opfordrede i sin beslutning af 22. november 2012 ([2]) indtrængende de europæiske politiske partier til at indstille kandidater til posten som formand for Kommissionen, idet det bemærkede, at det forventede, at disse kandidater kommer til at spille en ledende rolle i den parlamentariske valgkamp, især ved i egen person at fremlægge deres program i alle EU-medlemsstater. I denne beslutning fremhæves den øgede rolle yderligere, som valget til Europa-Parlamentet spiller ved valget af formanden for Kommissionen.

(15) Kommissionen understregede i sin meddelelse af 28. november 2012 med titlen »En plan for en udbygget og egentlig ØMU — Indledning af en europæisk debat«, at det forhold, at de politiske partier, der deltager i valget til Europa-Parlamentet i 2014, indstiller kandidater til posten som formand for Kommissionen, udgør et vigtigt skridt hen imod etableringen af en egentlig europæisk politisk sfære.

(16) Det er derfor hensigtsmæssigt at skabe øget bevidsthed hos unionsborgerne om den centrale rolle, deres stemme spiller, når det afgøres, hvem der skal være formand for Kommissionen, og om de kandidater til denne post, som støttes af de partier, de stemmer på ved valget til Europa-Parlamentet.

(17) Hvis de europæiske politiske partier og de nationale partier i forbindelse med valget til Europa-Parlamentet bekendtgør, hvilken kandidat til posten som formand for Kommissionen de støtter, og kandidatens program, vil det skabe en konkret og synlig forbindelse mellem en unionsborgers individuelle stemme på et politisk parti og den kandidat til posten som formand for Kommissionen, som det pågældende parti støtter. Dette bør øge Kommissionsformandens legitimitet, Kommissionens ansvarlighed over for Europa-Parlamentet og de europæiske vælgere og mere generelt øge den demokratiske legitimitet i forbindelse med beslutningsprocessen i Unionen. Politiske udsendelser har til formål at gøre det muligt for vælgerne at træffe deres valg på et velinformeret grundlag. Det er derfor hensigtsmæssigt, at de nationale partier også bruger dette redskab til at bekendtgøre, hvilken kandidat til posten som formand for Kommissionen de støtter, og kandidatens program.

(18) Valget til Europa-Parlamentet finder på nuværende tidspunkt sted over flere dage, da det afholdes på forskellige tidspunkter i forskellige medlemsstater. Indførelsen af en fælleseuropæisk valgdag med valgsteder, der lukker på samme tid, ville i højere grad afspejle borgernes fælles deltagelse på tværs af Unionen og derved udgøre en del af det repræsentative demokrati, som Unionen er baseret på.

(19) Enhver unionsborger har valgret og er valgbar ved valget til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, jf. artikel 22, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, som fik virkning ved Rådets direktiv 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere ([3]).

(20) I medfør af direktiv 93/109/EF blev der indført en mekanisme for udveksling af oplysninger med henblik på at sikre, at borgere til samme valg ikke kan stemme eller opstille i mere end én medlemsstat.

([1]) EUT L 325 af 23.11.2012, s. 1.

([2]) Europa-Parlamentets beslutning af 22. november 2012 om valg til Europa-Parlamentet i 2014 (2012/2829(RSP)).

([3]) EFT L 329 af 30.12.1993, s. 34.

(21) En række Kommissionsrapporter vedrørende anvendelsen af direktiv 93/109/EF, der er udsendt i årenes løb [1], og senest rapporten fra 2010 om evalueringen af valget til Europa-Parlamentet i 2009 [2] har afsløret en række mangler i den måde, hvorpå den mekanisme, der skal forhindre, at en person stemmer eller opstiller i flere lande, fungerer. Disse mangler skyldes navnlig, at de personoplysninger, som bopælslandet i henhold til direktivet skal meddele unionsborgerens hjemland, er utilstrækkelige. De skyldes også forskellene i medlemsstaternes valgkalendere. Som følge heraf kunne en lang række unionsborgere, der var optaget på valglisten i deres bopælsland, ikke identificeres i deres hjemland.

(22) Det er muligt effektivt at afhjælpe disse mangler ved hjælp af en række foranstaltninger baseret på omfattende høringer af medlemsstaternes eksperter og på grundlag af god praksis i den sammenhæng for derved at forbedre den måde, hvorpå mekanismen fungerer ved valget til Europa-Parlamentet i 2014, og lette den administrative byrde for de nationale myndigheder.

(23) De fleste medlemsstater har allerede i medfør af direktiv 93/109/EF oprettet én enkelt kontaktmyndighed for udveksling af oplysninger om vælgere og kandidater. Mekanismen ville generelt blive mere effektiv, hvis alle medlemsstater oprettede en sådan myndighed.

(24) Datoen for lukning for optagelse på valglisten varierer meget mellem medlemsstaterne; fra to måneder til fem dage før valgdagen. Mekanismen ville blive mere effektiv, hvis medlemsstaterne under hensyntagen til tidsplanen for valgprocessen i de øvrige medlemsstater sendte oplysninger om vælgere på et tidspunkt, hvor de nationale retningslinjer i de respektive hjemlande stadig gjorde det muligt at træffe de nødvendige foranstaltninger. En række yderligere tekniske aspekter af overførslen af oplysninger kunne forbedres for derved at gøre mekanismen mere effektiv. De omfatter brugen af et fælles elektronisk format og et fælles tegnsæt, den måde, hvorpå oplysningerne overføres, og den krypteringsmetode, der anvendes for at garantere et passende beskyttelsesniveau for personoplysninger.

(25) Tilvejebringelsen af visse supplerende personoplysninger om vælgere, som hjemlandene skal have meddelelse om, og som ikke udtrykkeligt kræves i henhold til direktiv 93/109/EF, vil gøre det muligt for hjemlandene mere effektivt at identificere deres statsborgere på valglisterne. De personoplysninger, der er nødvendige for, at mekanismen kan fungere effektivt, varierer fra medlemsstat til medlemsstat.

(26) Enhver behandling af personoplysninger inden for rammerne af mekanismen for udveksling af oplysninger bør overholde de nationale gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger [3] —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

DEMOKRATISK GENNEMFØRELSE AF VALGET

At fremme og lette informeringen af vælgerne om de nationale partiers tilknytning til de europæiske politiske partier

1. Medlemsstaterne bør fremme og lette tilvejebringelsen af oplysninger til vælgerne om de nationale partiers tilknytning til de europæiske politiske partier før og under valget til Europa-Parlamentet, bl.a. ved at tillade og fremme angivelsen af en sådan tilknytning på de stemmesedler, der anvendes ved dette valg.

Informering af vælgerne om de nationale partiers tilknytning til de europæiske politiske partier

2. De nationale politiske partier, der deltager i valget til Europa-Parlamentet, bør forud for valget offentligt informere om deres tilknytning til europæiske politiske partier. De nationale politiske partier bør åbent vise deres tilknytning til europæiske politiske partier i alt kampagnemateriale og i alle meddelelser og politiske udsendelser.

Støtte til en kandidat til posten som formand for Europa-Kommissionen

3. De europæiske og nationale politiske partier bør forud for valget til Europa-Parlamentet bekendtgøre, hvilken kandidat til posten som formand for Europa-Kommissionen de støtter, og kandidatens program.

De nationale politiske partier bør sikre, at deres politiske udsendelser med henblik på valget til Europa-Parlamentet også anvendes til at informere borgerne om, hvilken kandidat til posten som formand for Europa-Kommissionen de støtter, og kandidatens program.

Fælles valgdag

4. Medlemsstaterne bør enes om en fælles valgdag for valget til Europa-Parlamentet med valgsteder, der lukker på samme tid.

EN EFFEKTIV GENNEMFØRELSE AF VALGET

Én enkelt kontaktmyndighed

5. Medlemsstaterne bør med henblik på gennemførelsen af artikel 13 i direktiv 93/109/EF oprette én enkelt kontaktmyndighed, der har ansvar for udvekslingen af oplysninger om vælgerne.

Overførsel af oplysninger

6. Medlemsstaterne bør så vidt muligt tage hensyn til hinandens retningslinjer for valget, således at bopælslandet sender

[1] KOM(97) 731 final, KOM(2000) 843 final, KOM(2006) 790 final.
[2] KOM(2010) 605 final.
[3] EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

oplysningerne om vælgere tids nok til, at det pågældende hjemland kan træffe de nødvendige foranstaltninger.

Yderligere oplysninger for mere effektivt at muliggøre identifikationen af vælgere og kandidater

7. Bopælslandene opfordres til ud over de personoplysninger, der er omhandlet i artikel 9 i direktiv 93/109/EF, at overføre alle relevante personoplysninger, som kan være nødvendige for, at myndighederne i deres hjemlande kan identificere dem.

Tekniske midler for at sikre en sikker og effektiv overførsel af oplysninger

8. Med henblik på udvekslingen af oplysninger, jf. artikel 13 i direktiv 93/109/EF, bør medlemsstaterne anvende ensartede og sikre elektroniske midler som fastsat i bilaget. Medlemsstaterne bør overføre oplysningerne i en enkelt pakke pr. hjemland med en yderligere overførsel senere med henblik på ajourføring af oplysningerne, hvis det er nødvendigt.

Denne henstilling er rettet til medlemsstaterne og de europæiske og de nationale politiske partier.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. marts 2013.

På Kommissionens vegne

Viviane REDING

Næstformand

BILAG

Detaljerede tekniske foranstaltninger med henblik på gennemførelse af artikel 13 i direktiv 93/109/EF

1. Med henblik på den udveksling af oplysninger, der er omhandlet i artikel 13 i direktiv 93/109/EF bør medlemsstaterne anvende filer i XML-format (*Extensible Markup Language format*). Disse XML-filer bør udelukkende overføres elektronisk på en sikker måde.

2. Medlemsstaterne bør anvende det universelle tegnsæt Transformation Format-8-bit (UTF-8) til at registrere og overføre oplysninger om vælgere inden for rammerne af mekanismen for udveksling af oplysninger.

3. Medlemsstaterne bør anvende W3C's (*World Wide Web Consortium*) XML-krypteringsspecifikationer, der bl.a. omfatter udveksling af en offentlig nøgle og en privat nøgle, for at sikre et passende beskyttelsesniveau for de personoplysninger, der overføres.